

Vec C-786/19

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

23. október 2019

Vnútroštátny súd:

Finanzgericht Köln

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

22. február 2019

Žalobkyňa:

The North of England P & I Association Ltd., zároveň právna
nástupkyňa Marine Shipping Mutual Insurance Company

Žalovaný:

Bundeszentralamt für Steuern

Okolnosti konania vo veci samej

Daň z poistného v prípade námorných lodí – Lode, ktoré sú v Nemecku zapísané v registri námorných lodí, ale plávajú pod vlajkou iného štátu – Nadviazanie na daňovú povinnosť podľa vnútroštátneho práva len na základe zápisu v registri – Súlad so smernicou 88/357

Predmet a právny základ prejudiciálnej otázky

Výklad práva Únie, článok 267 ZFEÚ

Prejudiciálna otázka

Má sa článok 2 písm. d) druhá zarážka v spojení s článkom 25 ods. 1 prvou polovicou vety smernice 88/357/EHS, respektíve s článkom 46 ods. 2 smernice 92/49/EHS s prihliadnutím na to, v ktorom členskom štáte je umiestnené riziko, vykladať v tom zmysle, že pri tom v prípade poistenia rizík v súvislosti s prevádzkou námornej lode ide o štát, na ktorého území je námorná loď na účely preukázania vlastníctva zapísaná do úradného registra, alebo o štát, pod ktorého vlajkou námorná loď pláva?

Citované predpisy medzinárodného práva

Dohovor OSN o morskom práve z 10. decembra 1982 (ďalej len „Dohovor“), najmä články 91 a 94

Citované predpisy práva Únie

Druhá smernica Rady 88/357/EHS z 22. júna 1988 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení, týkajúcich sa priameho poistenia s výnimkou životného poistenia, na uľahčenie účinného vykonávania slobody poskytovať služby a o zmene a doplnení smernice 73/239/EHS, najmä článok 2 písm. d) druhá zarážka v spojení s článkom 25 ods. 1

Smernica Rady 92/49/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa priameho poistenia s výnimkou životného poistenia a o zmene a doplnení smerníc 73/239/EHS a 88/357/EHS (tretia smernica o neživotnom poistení), najmä článok 46 ods. 2

Citované predpisy vnútroštátneho práva

Versicherungsteuergesetz v úplnom znení z 10. januára 1996 (VersStG 1996, zákon o dani z poistného), najmä § 1 ods. 2 druhá veta bod 2

Krátky opis skutkového stavu a konania

- 1 Žalobkyňa je poisťovateľom so sídlom vo Veľkej Británii a celosvetovo ponúka námorné poistenie. Zároveň je právnu nástupkyňou Marine Shipping Mutual Insurance Company Limited (MSMI). Žalobkyňa, respektíve MSMI, poisťovali riziká v súvislosti s námornými loďami, ktoré boli vo vlastníctve spoločností s obmedzeným ručením podľa nemeckého práva. Jednotlivým námorným lodiam bolo pridelené takzvané číslo IMO (IMO – International Maritime Organization) a boli zapísané do registra námorných lodí na Amtsgericht Hamburg (Okresný súd v Hamburgu, Nemecko).
- 2 Na základe týchto poistných zmlúv žalobkyňa vyberala poistné. V tejto súvislosti sa nemecké dane z poistného neplatili.
- 3 Nemecký Bundesamt für Seeschifffahrt und Hydrographie (Spolkový úrad pre námornú plavbu a hydrografiú) povolil, aby dotknuté lode namiesto (nemeckej) spolkovej vlajky mohli plávať pod národnou vlajkou, a síce vlajkou Libérie, respektíve Malty (takzvaná zmena štátnej vlajky). Námorné lode zostali v čase zmeny štátnej vlajky zapísané v nemeckom registri námorných lodí.
- 4 Žalovaný voči žalobkyni vydal rozhodnutie o dani z poistného z vybraných príspevkov. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa po neúspešnej námietke žalobu na vnútroštátnom súde.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 5 Žalobkyňa tvrdí, že podľa predpisov práva Únie v článku 2 písm. d) druhej zarážke smernice 88/357 pre určenie práva na zdanenie záleží len na registrácii vozidiel. Pri lodiach je štát, pod ktorého vlajkou je loď oprávnená plávať, štátom registrácie, keďže vlajkové štáty určili štandardy kvality pre lode plávajúce pod ich vlajkou a tým sú zodpovedné za riziko pochádzajúce z lode.
- 6 Žalovaný namieta, že nemecký zákonodarca v prípade zdanenia poistných zmlúv v súvislosti s vozidlami všetkých druhov v § 1 ods. 2 druhej vete bode 2 VersStG 1996 nenadväzuje práve na vlajkovú suverenitu, ale na zápis do (národného) registra (tu registra námorných lodí) a prítomnosť rozlišovacieho označenia (tu číslo IMO). Ďalší zápis lode existujúci popri tom, napríklad v zahraničnom vlajkovom registri, je nepodstatný.

Stručné uvedenie dôvodov predloženia prejudiciálnej otázky

O právnom stave podľa vnútroštátneho práva

- 7 Keďže sú splnené všetky predpoklady pre zdanenie poistného vybraného žalobkyňou, žaloba by sa podľa vnútroštátneho práva mala zamietnuť. Podľa § 1 ods. 2 druhej vety bodu 2 VersStG 1996 závisí daňová povinnosť okrem iného od toho, „že vozidlo v pôsobnosti tohto zákona sa má zapísať do úradného registra a dostane rozlišovacie označenie“. Obe kritéria sú splnené. Naopak nezáleží na tom, v ktorom štáte existuje pre lode „povolenie“ pre dopravu.
- 8 Zmena štátnej vlajky nemení nič na povinnosti poistenia, keďže zápis do nemeckého registra námorných lodí trvá naďalej aj vtedy. Navyše, pri zápise do zahraničného vlajkového registra nie je splnená podmienka zápisu do registra v tuzemsku („v oblasti pôsobnosti tohto zákona“).
- 9 Tento výklad je v súlade s úmyslom nemeckého zákonodarcu a vznikom VersStG 1996. Zatiaľ čo pôvodný návrh zákona upravoval, že sa zohľadňuje povolenie, nakoniec sa po konzultácií Európskej komisie a po zosúladení so znalcami zvyšných členských štátov nadviazalo na zápis do registra a na rozlišovacom označení. Táto zmena bola odôvodnená tým, že nemecké znenie smernice 88/357 poukazovalo na významné odchýlky voči zneniam v iných úradných jazykoch Únie. V podkladoch k zákonu je k tomu uvedené: „Pre jednoznačné vymedzenie by sa v budúcnosti – podľa úpravy stanovenej v iných štátoch ES – nemal brať ohľad na povolenie, ale na zápis do úradného registra (napríklad register motorových vozidiel, register námorných lodí).“

O právnom stave podľa práva Únie

- 10 Vnútroštátny súd má však pochybnosti, či vnútroštátny právny stav je v súlade s právom Únie, najmä keďže je potom možné zdanenie ako v členskom štáte, v ktorom prebehol zápis do registra, ako aj v členskom štáte, v ktorom bolo udelené povolenie, respektíve v štáte vlajky.
- 11 Právo Únie (článok 25 ods. 1 smernice 88/357, respektíve článok 46 ods. 2 smernice 92/49) prideluje právo na zdanenie členskému štátu, v ktorom je umiestené riziko. Pod tým sa pre poistenia so zreteľom na povolené vozidlá podľa článku 2 písm. d) druhej zarážky smernice 88/357 chápe „členský štát registrácie“. Definícia pojmu „členský štát registrácie“ však v týchto ustanoveniach nie je obsiahnutá.
- 12 Členský štát registrácie by mohol byť štát, podľa ktorého práva je vozidlo registrované pre dopravu vo verejnom priestore. Pokiaľ ide o námorné lode, podľa toho ako členský štát registrácie prichádza do úvahy štát, ktorý určil právne normy pre prevádzku námornej lode vo verejnej doprave a tým rámcové podmienky pre používanie námornej lode. Kritérium registrácie by vzhľadom na všeobecné nebezpečenstvo vychádzajúce z prevádzky vozidiel mohlo byť vhodné aj na to,

aby sa v záujme poistenia geograficky jednoznačne lokalizovalo riziko vychádzajúce z vozidla.

- 13 V prospech nadviazania na členský štát registrácie by mohla hovoriť aj úprava v Dohovore. Podľa článku 91 ods. 1 Dohovoru majú lode štátnu príslušnosť toho štátu, pod ktorého vlajkou sú oprávnené plávať. Podľa článku 94 ods. 1 Dohovoru je každý štát povinný účinne vykonávať svoju jurisdikciu a kontrolu nad loďami, ktoré plávajú pod jeho vlajkou. Každý štát je povinný urobiť vo vzťahu k lodiam, ktoré plávajú pod jeho vlajkou také opatrenia, ktoré sú nevyhnutné pre zabezpečenie bezpečnosti na mori (pozri článok 94 ods. 3 Dohovoru).
- 14 Ďalej je potrebné zohľadniť, že iné jazykové znenia smernice 88/357 ako nemecké (napríklad anglické a talianske znenie) v článku 2 písm. d) druhej zarážky nehovoria o členskom štáte, v ktorom bolo udelené povolenie, ale o členskom štáte zápisu, respektíve registrácie [rovnako aj slovenské znenie – pozn. prekl.].
- 15 Aj podľa judikatúry Súdneho dvora je, pokiaľ ide o výklad článku 2 písm. d) druhej zarážky smernice 88/357, sporné, do akej miery sa nezávisle od možného povolenia vozidla na dopravu môže zohľadniť len zápis do registra.
- 16 Tak je na jednej strane z judikatúry Súdneho dvora (rozsudky zo 14. júna 2001, C-191/99, Kvaerner, EU:C:2001:332, a zo 17. januára 2019, C-74/18, A., EU:C:2019:33, bod 29) možné odvodiť, že pre otázku umiestnenia rizika a tým určenia práva na zdanenie by mali byť relevantné kritéria konkrétnej a fyzickej povahy, nie kritériá právnej povahy, ako aj to, aby každému riziku zodpovedal jeden konkrétny prvok umožňujúci jeho umiestnenie do konkrétneho členského štátu (pozri rozsudok zo 14. júna 2001, C-191/99, Kvaerner, EU:C:2019:33, bod 44).
- 17 Na druhej strane Súdny dvor uvádza, že členský štát, v ktorom je umiestnené riziko, je členským štátom registrácie, aj keď pri tom nejde o členský štát, v ktorom sa vozidlo používa (pozri rozsudok zo 14. júna 2001, C-191/99, Kvaerner, EU:C:2019:33, bod 45).
- 18 Súdny dvor navyše (rozsudky zo 14. júna 2001, C-191/99, Kvaerner, EU:C:2001:332, bod 46, a zo 17. januára 2019, C-74/18, A., EU:C:2019:33, bod 30) ujasnil, že „cieľom“ úpravy v článku 2 písm. d) poslednej zarážky smernice 88/357 presahujúcej osobitné prípady upravené v článku 2 písm. d) prvej až tretej zarážky smernice 88/357 „je prijať doplnkové pravidlo na určenie, kde je umiestnené prevádzkové riziko, ak sa takéto riziko neviaže osobitne na konkrétnu budovu, dopravný prostriedok alebo cestu. V tejto súvislosti sa vychádza z miesta výkonu činnosti, ktorej riziko sa pokrýva na základe zmluvy.“